Франц Шаусбергер, председник Института региона Европе, у разговору за Данас

Београд - Власт у Београду мора да промени постојећи Устав, чије одредбе не дозвољавају спровођење истинске децентрализације и регионализације. Потребно је укинути округе, повећати број општина и формирати седам региона.

Сувише је велика неједнакост у зарадама између престонице и унутрашњости, а и миграција становништва је непрестана, што Београд економски не може да издржи. С друге стране, остатак Србије остаје сиромашан. Реформе у правцу децентрализације и регионализације су неопходне и на путу Србије ка ЕУ - истиче у разговору за Данас Франц Шаусбергер, председник Института региона Европе.

Колико је важно за Србију да спроведе децентрализацију и регионализацију на путу европских интеграција, с обзиром на то да није реч о услову који поставља ЕУ?

- Сматрам да је за Србију и њене грађане веома важно да се спроведу реформе регионализације и децентрализације, јер уколико то власт у Београду не уради и не створи јаку локалну и регионалну управу, Србији ће бити потребно више времена за улазак у ЕУ. Ове реформе су неопходне да би се убрзао пут интеграција. У најновијем извештају Европске комисије спомиње се да Србија мора да спроведе већи број реформи, а међу њима би било добро да се ради и на регионализацији и децентрализацији.

Шта грађани Србије могу да добију уколико дође до регионализације и децентрализације?

- Видљива је велика неједнакост у примањима између Београда и других места. Такође, миграција становништва ка Београду је непрестана. То може да буде веома опасно, јер престоница Србије нема капацитета да економски издржи потребе свих тих људи. С

друге стране, преостали део територије Србије остаје сиромашан. Грађани би процесом децентрализације добили политичку структуру која би радила на просперитету региона, јер би локални политичари сигурно хтели да буду поново изабрани на те функције, па би им рад на бољитку својих бирача био такође у интересу. У супротном, уколико грађани не би били задовољни како њихови представници обављају свој посао, могли би изаберу неког другог. Такође, и инвеститорима би било лакше, јер не би морали да за све долазе у Београд.

Према вашем мишљењу, зашто већина српских политичара одбија да се конкретније бави овим питањем?

- Једна од ствари је сигурно страх од сепаратизма, због искустава које је Србија имала с Косовом и Црном Гором. Ипак, уколико би се добро схватила, регионализација би могла само да ојача владу, а не да је ослаби. Мислим да би већи страх требало да постоји ако се ништа не уради по питању регионализације. Ипак, потребно је бити обазрив и не стварати етничке регионе, јер то заиста може довести до сепаратизма. Уколико питање регионализације и децентрализације остане само на политичком нивоу, ништа се неће променити. Због тога мора да постоји притисак "одоздо на горе", односно од невладиних организација и јавности ка странкама.

Министар економије и регионалног развоја Млађан Динкић је рекао да се децентрализација може спровести до 2012. Да ли је то могуће?

- Важно је имати што више јавних дискусија на ову тему. Мислим да је могуће да се странке усагласе око базичног концепта регионализације и децентрализације, јер је реч о комплексној теми, с много детаља, и нисам сигуран да је могуће све завршити до 2012. Оно што је пре свега потребно јесте да се промени Устав Србије, а потом да се расправља о осталим детаљима.

Шта власт у Београду треба да предузме уколико жели да концепт децентрализације буде успешан?

- Осим промене Устава, потребно је створити седам региона, укључујући АП Војводину и регион око Београда. Такође, мислим да је важно да се укине свих 29 округа који сада

постоје. Поред Скупштине Србије, ваљало би формирати и парламент региона, који ће образовати локални и регионални политичари. И на крају, број општина у Србији се мора значајно повећати. садашњи просек у броју становника општина у Србији од 44.000 је убедљиво највећи у Европи. Требало би да постоји већи број мањих општина.

Биографија

Др Франц Шаусбергер, оснивач и председник Института региона Европе, угледни је аустријски стручњак и политичар. У периоду 1996 - 2004. био је гувернер регије Салцбург, а од 2004. до 2006. председавао је Комитетом региона ЕУ (ЦоР), где је и данас члан, као представник Европске народне партије и експерт за Западни Балкан. Низ година је био шеф посланичке групе аустријске Народне партије у парламенту Салцбурга. Дипломирао је филозофију, педагогију и историју на салцбуршком Универзитету, где је 1973. докторирао.

(Данас)